

POKROK ZÁPADU

Založen 1871.

Omaha, Neb., ve středu, dne 27. března 1907.

Ročník XXXVI--Číslo 35.

Zprávy americké.

VELIKÁ POVODĚN V ÚDOLÍ ŘEKY OHIO.

Mnoho lidí zahynulo. — Škoda povodní způsobená přesahuje \$15,000,000.

Mezi poškozovanými jsou také krajané.

Allegheny, Pittsburg a jiná města a osady, ležící na březích řek Allegheny a Monongahely a podobných přítoků, navštíveny byly hroznou povodní. V Allegheny a Pittsburgu opakují se povodně každoročně, ale už po deset let nebylo takové jako roku letošního. Jenom v těchto dvou městech páří se škoda na více než deset milionů. Velikých škod utrpěla města Wheeling, McKeesport, Johnstown, Cincinnati a j. Neštěstí je tím politováníhodnějším, že vyžádalo si za obět též několik lidských životů. Přes třicet lidí přišlo při pohromě této o život. Zejména v městech McKeesport a Wheeling mnoho lidí zahynulo ve vlnách i v rozvaleninách. Když ve Wheelingu dostala se voda do ulic oné části města, již obývají Sýrané, nastal veliký poplach. Zmatek dostoupil vrcholu, když nedaleko sýrské kolonie vypukl oheň, rudé plameny zaplápaly a krvavými skvrnami padly na kalné vody. Povstal ohromný zmatek. Otcové a matky brali dítky své do rukou a jako smyslů zbaveni vrhali se s nimi z oken do vody v ulicích. Právě se, že tímto způsobem přišlo 18 lidí o život. Na mnohých místech vypukl oheň a ten zmatek a uděšení dovršil. Hasení bylo přitíženo tím, že vodovody byly na mnohých místech potrhány. Hasiči hleděli všemožně zabránit rozšíření požáru. Některé domy byly zničeny dynamitem, tak aby požár bylo možno udržeti v kontrole. Zejména tak bylo nutno učiniti ve Wheelingu a na jižní straně Pittsburgu, v kterýchžto místech požárem a dynamitem zničeno bylo více než 20 domů. Bída veliká je na všech stranách. Tisíce lidí zůstalo bez přístřeší a bez potravin. Leč rychlou pomocí byla aspoň poněkud zmírněna. Pozdější zprávy oznamují, že řeka Allegheny hrozí novou záplavou následkem nahromadění ledových ker. V Pittsburgu učiněny byly přípravy, aby ledy mohly být roztrhány, jakmile dopluží k městu. Jedna část North Water Street sesula se do řeky Beaver. Nikdo však při tom o život nepřišel. V některých pittsburgských továrnách pracuje se jako kdy jindy. Železniční doprava byla již obnovena. Pouliční káry jezdí již pravidelně. — Neštěstím postižení byli také četní naši krajané, zejména ve West Bridgeport, O. Povodní a lijákem natropeny byly tam ohromné škody, takže celá řada krajanů ocitla se ve velmi povážlivém stavu. Krajané neštěstím postižení vydali provolání ku všem lidumilům a krajanům ve Spojených Státech, v němž mezi jiným praví: "Dne 12. a 13. března spustily se nad našim okolím tak silné lijáky, že během 36 hodin proměnily se naše osady v širé jezero. Domy pod dvě patra zatopeny a spustošeny. Životy a velkou nouzí ušetřeny,

ale nevyčítatelně jest, jak ozývaly se hlasy se všech stran o pomoc. Dne 16. března opadla síce voda, ale jak srdečvoucí bylo shledání se s našimi milými příblytky! Pouze co členové rodin měli na sobě, to zachránili, všecko ostatní zničeno. Jelikož naše osada ze samých dělníků pozůstává, kteří na práci rukou svých odkázáni jsou, a k tomu ku všemu práce následkem odplavení tratě železniční a přerušeni spojení zastavena úplně, dovoláváme se všech lidumilů o sebe menší pomoc. My Češi zdejší byli podporovateli v každém neštěstí, pročť doufáme, že i my neštěstím stížení podpoření budeme. Rychlá pomoc dvoji pomocí! — S krajanským pozdravem a naději ve zdar naší prosby: Václav Beránek, Václav Prokeš, Frant. Ledvinka, výbor. — Veškeré milodary zasílány buďtež na kteroukoli osobu jmenovaného výboru s dodatkem Bridgeport, O."

Vážné slovo v pravý čas.

Na jiném místě tohoto časopisu naleznou et. čtenáři naši ohlášku jediného českého zasylatelského závodu v Americe známého pod jménem 'U. S. Mail Order House', na Marshall bouli. a 21. ulici v Chicagu, Ill. Podnik tento získal si za poměrně nedlouhou dobu výbornou pověst, a dnes je zajisté jen málo krajanů v této zemi, kterým by byl neznám. "U. S. Mail Order House" má na skladě pouze a výhradně dobré zboží, ceny jeho jsou mírné, a obsluha jeho — jak se všichni odkupníci jeho shodují — jest správná a rychlá. Již proto tedy zasluhuje závod ten co nejlepšího doporučení. Ale je zde ještě jedna příčina, proč by měli naši et. krajané od něho objednávat své potřeby pro dům a hospodářství: Obchod tento jest totiž ryze českým a jako takový jest jediným v Americe. Proto jej dvojnásobně doporučujeme všem svým milým přátelům a uvědomělým rodákům. Nemáte-li snad nedopatřením posud buď jeho velkého nebo jarního katalogu, pište na shora uvedenou adresu jeho, a týž bude vám s ochotou zaslán. Ještě jednou voláme k vám: "Čech vždy jenom Čecha podporuj!"

Báseň Aldrich zemřel.

Thomas Bailey Aldrich, slavný básník a novellista, zemřel v 5:20 hod. odpo. v úterý dne 19. března ve svém obydlí. Poslední jeho literární plod byla znělka (sonet) na oslavu Longfellových narozenin 27. února letošního roku. Aldrichova nemoc z počátku považována za lehkou a teprve později lékaři uvědomili si vážnou její povahu. Aldrich odvezen pak do Massachusettské homeopathické nemocnice, kde provedena lehká operace, po níž nemocný cítil se lépe a v úterý dal se převéztí opět domů, maje za to, že doma bude to míti pohodlnější; ale zde téhož dne zachvátila jej smrt, jež byla zcela bezbolestná. Aldrich narodil se 11. listopadu 1836 v Portsmouthu, New Hampshire. První samostatná kniha jeho vyšla r. 1855. Byl velice plodný a napsal mnoho výborných děl. Jeho básně poutají elegantní formou, něhou a vroucností citu a šťastným zachycením prstonárodního balladického tónu, jeho novelly pak a romány honosí se výtěnou kresbou povah a důslepytým prohloubením,

někdy též zdařilým humorem. Do češtiny bylo hojně překládáno z Aldricha. V posledních letech na příklad vyšla u Otty v Anglické knihovně "Marjorie Dawová" a ve Světové knihovně "Královna sábská" a "Tragedie stillwater-ská", u Topiče výtěným humorem vynikající "Příběhy malého nezbedy", mimo to ve Světové poesii, vydávané u Otty Českou Akademií, vyšel "Výbor básní". Ze starší doby uvádíme překlad "Prudence Palfrey" (v Česk. bibl. rod.). Jednou z nejpůvodnějších básní Aldrichových je "The Ballad of Baby Bell" (přeložil J. V. Sládek v Lumíru 1878), která Aldricha učinila rázem známým již v jeho dvacátém roce.

Světová výstava v Jamestownu.

Na paměť třístého výročí založení první osady na americké půdě, uspořádána bude ve velkých rozměrech světová výstava ve státu Virginia v městě Jamestownu. Výstava zahájena bude dne 26. dubna 1907 prezidentem Rooseveltem. Jak předseda stavebního výboru, L. A. Sutton, prohlásil, Jamestownská výstava jak významem, tak i velikostí prostoru a polohou předčí všechny dosavadní americké výstavy. Zejména v tom bude se lišiti od druhých, že při svém otevření bude úplně hotova, tudíž že ten, který přijde k její zahájení, bude vidět právě tolik, jako ten, který přijde k její zakončení. S Hampton Road bude krásný a zajímavý výhled na válečné loďstvo různých národů, což na druhých výstavách viděti nebylo. Jamestownská výstava nebude uspořádána pouze na obchodním základě, nýbrž hlavně na paměť dějinné události. Ohromná prostora Sewel Pointu upravena byla na krásný park. Zde budou státi výstavní paláce, v nichž většina stavení bude v slohu georgiansko-renaisančním. Jednou z nejzajímavějších částí výstavy bude ukázka vývinu průmyslu Spoj. Států, počínaje od času, kdy první osadníci těmi nejprimitivnějšími nástroji zhotovovali si potřebné nářadí. V Americe ovšem dala by se těžko představití výstava bez průmyslového odboru. Veliké průmyslové podniky nechaly si postaviti na výstavě svoje pavilony. Z průmyslových podniků největší pavilon bude míti American Locomotive Works a Baldwin Locomotive Works. Americké státy budou míti taktéž svoje pavilony a četná vlastenecká, náboženská a vzdělávatelská družstva rovněž ukážou, jaký pokrok v poslední době učinily. V době trvání Jamestownské výstavy bude se v městě onom odvívatí veliké množství různých konvenčí. Dále odvívatí se budou koňské, yachtové a automobilové dostihy. Na ostrově Jamestown nacházejí se spíceniny onoho kostela, který tam před 300 lety postavili první osadníci. Old Point, Fort Monroe a Hampton jsou místa na pobřeží James řeky, kde se první angličtí osadníci usadili. Nedaleko těchto leží v dějinách dobře známý Yorktown, kde Cornwallis složil zbraně. Válečné loďstvo bude napodobiti bitku, která se sběhla v čase občanské války mezi bitevními loďmi Merrinde a Monitor. Jest jisto, že výstava opětně přivábí do Jamestownu řadu cizinců i domácích a že bude jednou z

nejzdařilejších, jež v této zemi kdy pořádány byly.

Roosevelt a finanční svět.

Již po několik roků neměl finanční svět takové sensace, jako tu, že John Morgan, ocelový král a vlivný člověk téměř při všech drahách, před krátkým časem dlel v Bílém Domě, aby proklestil cestu k poradě mezi prezidentem a předsedy drah: Pennsylvania, New York Central, New Haven & Hartford a Chicago Northwestern. Všeobecně má se za to, že všechny dráhy vztyčily nyní praporec míru a prosí o pokoj. Přišly konečně k tomu přesvědčení, že vůle presidentova je nezvratitelná, protože ve svých snahách proti drahám podporován je všemi státy. Od té doby, kdy začly boje proti drahám, cenné železniční papíry poklesly v ceně. Kupuč na tyto papíry denně ubývá. Zakonodárny téměř všech států přijímají radikální zákony o snížení dopravného na železnicích a o zrušení zvláštních výhod pro velké obchodní domy. Morgan, Hill, Hariman a jiní železniční králové nacházejí se v úzkých. Vědí dobře, že veřejné mínění, zejména vlivem presidentovým, naladěno bylo proti nim a že jen tehdy možno doufat v obrát veřejného mínění, budou-li roztržky mezi vládou a železnicemi vyrovnány. Jest jisto, že železniční magnáti naléhati budou na Roosevelta, aby učinil něco, co by dřívější důvěru ku drahám opětně vrátilo, tak aby cenné železniční papíry dostaly se do dřívější své ceny. Ovšem na železniční podniky dlužno dávatí náležitý pozor, protože většinou slouží pouze zájmům jednotlivců. Jestliže Roosevelt dostane od drah dostatečnou záruku, že nebudou poškozovány zájmy obecnstva, pak zajisté v zájmu drah promluví své slovo, tak aby peněžní obchod šel dále ve svém rozvoji. Leč poslední zprávy oznamovaly, že k poradě mezi prezidentem a předsedy drah vůbec nedojde. Za příčinu toho udává se, že předsedové drah nejsou od svých společeností k vyjednávání takovému pověření.

DROBNÉ ZPRÁVY.

* Jak se z New Yorkských Listů dovidáme, přijede prof. Dr. T. G. Masaryk do Ameriky v polovině července. V Bostoně mluvíti bude kolem 25. a 27. září. Spolky, které prof. Masaryka chtějí pozvati si ku přednášce, mohou se obrátiti na právníka Tomáše Čapka v New Yorku.

* Členové Upton Sinclairovy socialistické kolonie v Englewood, N. J., jichž společný dům vyhozen byl dynamitem, usnesli se, že se nerozejdou, nýbrž že postaví si budovu novou. Upton Sinclair, který byl při zachraňování žen a dětí popálen, dosud nachází se v domácím ošetřování.

* Novinami proběhla v těchto dnech zpráva, že známý americký milionář John D. Rockefeller hodlá věnovati \$50,000,000 ve prospěch Číňanů, aby uvedeni byli na úroveň americké civilizace. Z peněz těchto mají přý zřízeny býti sektářské školy a tím má se do cíliti též pokřesťanění Číny. Zpráva tato vyšla prý z kruhů Rockefellerovi blízkých. Neú ovšem vyloučena možnost, že jedná se tu o obyčejnou novinářskou kachnu.

Z Hlavní Úřadovny ČSDPJ.

Čteným spolkům a členům ČSDPJ.

V posledním měsíci přišlo od více spolků mnoho žádostí o členství a všechny až dosud hlavním lékařem schváleny byly, takže v tomto čtvrtletí budeme se moci pochlubití značným přírůstkem na členstvu.

Očekáváme denně zprávu o založení nového klubu, který jako spolek do naší milé Jednoty bude uveden. Spolky naše obdrží oznámení, kdy budou chtít, aby byli uvedeni.

Dne 26. února zemřel br. Josef Maruška, člen spolku Svatopluk č. 1. v Montgomery, Minn., a poněvadž dědičkou úmrtní pojistky byla manželka jeho, byla této dne 9. t. m. br. důvěrníkem J. R. Procházkou vyplacena.

V měsíci dubnu bude odbývána čtvrtletní schůze účetního výboru. Čas si výbor ustanoví. Bude třeba mnohé důležité záležitosti vyříditi. Březnem končí se první čtvrt roku 1907. Přijdou-li všechny zprávy v čas, budou v dubnovém orgánu uveřejněny. Účetní výborové mohli by po březnové schůzi ustanovit čas, kdy chtějí knihy přehlížet, aby úřadníci měli pro ně součty připravené. Veškeré zprávy by zde mohly být počátkem dubna. Zkusme to, bude-li jednou možno všechny zprávy našich spolků mít v čas v rukou a je všechny uveřejnit.

Hleďme tuto vadu odstranit. Jedna zpráva, jež měla býti uveřejněna v lednu, přišla až v polovině února. Jak potom je možno míti vše v pořádku?

Číslo 20 a 6 mají zde již zprávy. Kolik jich bude příkladu toho následovat? Tužme se a dbejme, abychom byli silni.

V Lásece, Bratrství a Svornosti
Franta A. Kreh,
pokladník.

Spolek Čechie č. 11 So. Omaha, Neb.

Bratři, v příští schůzi předléhá nám důležité jednání a proto je nutno, aby se každý dostavil.

A. Zezulák, taj.

Spolek Pokrok, č. 21 Omaha, Neb.

Ve schůzi, jež konati se bude ve čtvrtek, dne 11. dubna, uváděno bude do spolku našeho 12 nových členů což spojeno bude s malou přátelskou zábavou. Z té příčiny měl by se každý člen do schůze dostaviti, tak aby tato měla ráz pokud možno nejdůstojnější.

Otakar Charvat, taj.

Spolek Česká Koruna, č. 9, Pine City, Minn.

Bratr Jos. V. Vaňous jest tímto žádán, aby do 14. dubna t. r. udal svoji nynější adresu.

C. Kuss, taj.

* President Roosevelt hodlá v době nejbližší vydati nařízení, dle něhož 30,000,000 akrů půdy bude otevřeno pro osadníky. Ministr vnitra Garfield právě pracuje na tom, ze kterých států tyto pozemky mají býti vybrány.

* V New Yorku bude se ve dnech od 14. do 17. dubna konati národní mírový kongress. Všichni redaktoři, jichž listy mají nejméně 5000 odběratel, budou k tomuto kongressu pozváni, aby se na něm činně podíleli. Osm guvernérů až dosud slíbilo, že se kongressu